

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 48. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182324128/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

han, ved at pålægge en enorm Afgift paa visse Overdaadigheds-Vare, virkelig gjør dem til Kontrabande, naar han finder Narfeger, hvorfors de ikke rent bør forbydes, det viser daglig Erfarenhed at ste, og derimod kan Fornuft og Billighed heller ikke indvende noget. Men naar den samme Erfarehed viser, at det er umuligt at hæmme Hyppigheden, naar ikke den yderste Armod gjør det, og at de Overdaadigheds-Vare, som nu næsten ere bleve til en unadgaelig Nødvendighed, ikke kan forskaffes her i Landet, da er det, at Patrioten maa ønske den største Varsomhed i at træffe Middelejen imellem Statens Interesse og Borgernes Frihed og Gjerdom.

Enten Gjertighed, denne Handels store Drivesjeder, eller Frygt for at falte ihjel — en Frygt, som Kjøbmanden nu alt for ofte har til fælles med Pæten — nøder ham til at drive Smughandel; det kan i sig selv dog ikke være Regeringen ligegyldigt, men den kan heller ikke ved de utallige forefaldende Lejligheder undersøge Drivesjederen dertil, altskønt da Smughandelen er Kjøbmandsmandens Arvesynd; og naar Lovgiveren finder det fornødent i denne Henseende at indskrænke den handlendes Frihed, saa har han rimeligvis Rettighed dertil, og at han ogsaa beaupter sig deraf, det vige de utallige for det meste vel lønede Toldbetjente, store og smaa, høje og lave, til Lands og Vands, hvortil Landet alle Vegne vrimler. Skulde det ikke være en Behovsdelse for dem, og et Bevis paa, hvor stet den største Høb af dem opfylder deres Pligter, at Regenten undertiden — sikkert ogsaa af guldige og vige Narfager — maa sødes til at gjøre et Indgreb i den største af en Understaats Rettigheder, hans Husfred, en Rettighed, der bør være og i alle andre Tilfælde virkelig holdes lige saa hellig som Tronen selv.

Naar den handlende efter megen ubstaanden Betyrning, mange vagne Nætter, umodelig Besøitning paa alle Maater, endelig har faaet noget ulovligt Gods, uden hvilket han ofte ikke kan ernære sig, bragt i Sikkerhed i sit Hus, midt imellem talende Argusier, hvortil nogle bedrages, andre endnu oftere